

Vážené dámy a pánové, vážení hosté,

začátek druhého dubnového týdne je v České republice již tradičně vyhrazen konferenci „Internet ve státní správě a samosprávě“, na které se schází přes 2 000 zástupců zejména státní správy a samosprávy, aby načerpali informace o aktuálních projektech i budoucích plánech v oblasti eGovernmentu.

Za dvanáct let své existence si tato tradiční konference získala odborné uznání nejen v České republice, ale i zahraničí, jak o tom ostatně svědčí i paralelní konference V4DIS (V4+ for Developing Information Society) a LORIS (Local and Regional Information Society). V letošním roce, kdy Česká republika předsedá Radě EU jsme se rozhodli tuto konferenci ozdobit pomyslnou třešničkou na dortu a ve spolupráci s Evropskou komisí uspořádat mezinárodní konferenci „eID a veřejné registry“, která má v souladu s mottem našeho předsednictví odstranit alespoň některé bariéry v oblasti eGovernmentu, které mezi jednotlivými členskými státy existují a kdy např. vzájemné uznávání elektronické identity přes hranice je stále snem, než každodenní realitou pro téměř 500 milionu Evropanů.

Z tohoto důvodu jsem proto velmi rád, že jste přijali pozvání na dnešní konferenci, která Vám vedle možnosti jistě vítaných setkání a informací o elektronické identitě nabídne i pohled pod pokličku českého eGovernmentu.

Když jsem před třemi lety nastupoval do funkce, byl český eGovernment v mnohých ohledech na chvostu Evropy a počítače na stolech některých úředníků byly často jen drahou náhražkou psacích strojů. Tehdy jsem si dal se svými kolegy cíl dostat Českou republiku v oblasti eGovernmentu mezi pět nejvyspělejších zemí Evropy a zásadně zreformovat fungování veřejné správy a její služby poskytovaném občanům!

Jako první krok bylo třeba dostat vize na papír a názorně je vysvětlit jak laické, tak odborné veřejnosti. Vzhledem k tomu, že jsem studovaný právník a lékař, zrodil se v mé hlavě nápad na eGONa, kde jednotlivé části eGovernmentu budou ve vzájemné symbióze fungovat podobně, jako jednotlivé části lidského těla. Po dvou letech se stal eGON, který dnes stojí vedle mě, symbolem českého eGovernmentu a já mohu s potěšením konstatovat, že jeho jednotlivé části již spolehlivě fungují, aniž by potřebovaly medicínského zásahu.

Jako první část eGONa jsme uvedli do pohybu jeho prsty, které jsou znázorněny pomocí kontaktních míst Czech POINT založených na Vám známém principu one-stop-shop, tedy vše na jednom místě. Cílem tohoto projektu bylo přiblížit výkon veřejné správy co nejbližší k občanovi a zároveň umožnit vyřízení co nejvíce úředních záležitostí na jednom místě. Jako první služby bylo možné na těchto místech možné získat výpis z katastru nemovitostí, výpis z obchodního a živnostenského rejstříku. Na základě pozitivních ohlasů a poptávky veřejnosti jsme v lednu loňského roku do vínku CzechPOINTu přidali další službu – výpis z rejstříků trestů, který dle tradice musí v ČR republice předkládat prakticky každý uchazeč o zaměstnání. Před příchodem CzechPOINTu musel každý zájemce o výpis buď dojíždět i několik hodin do Prahy nebo čekat několik dlouhých týdnů na to, až výpis dojde na jeho obecní úřad. S tím, jak prsty eGONa dosáhly i do odlehlých regionů se však tato praxe zásadně změnila a nyní je možné výpis z rejstříku trestů získat prakticky okamžitě v blízkosti svého bydliště. Rychlost a dostupnost této služby si mezi českou veřejností rychle našla své příznivce a prakticky během jediného měsíce se stala nejvyužívanější službou poskytovanou na CzechPOINTu. S úspěchem výpisu z rejstříků trestů jsme však neusnuli na vavřínech a

postupně přidáváme další a další agendy, které je prostřednictvím těchto míst možné vyřídit. K dnešnímu dni se jedná již o devět agend s tím, že další služby brzy přibudou.

Naše pozornost se však nezaměřuje jen na kvalitativní vylepšení, ale i rozšiřování počtu míst, na kterých je CzechPOINT k dispozici. Je tomu právě dva roky, kdy byl na jedné z městských částí v Praze spuštěn první CzechPOINT. Od té doby počet těchto míst neustále dynamicky roste a dnes se s modro-bílým logem CzechPOINT můžete setkat již na více než 3 500 místech, zejména na obecních a městských úřadech, pobočkách České pošty či Hospodářské komory. Cílem CzechPOINTů je však usnadnit vyřizování úředních záležitostí a přiblížit výkon veřejné správy co nejbližší i našim krajanům v zahraničí. Z tohoto důvodu se s prsty eGONa můžete setkat i na téměř 40 ambasádách jak v zemích Evropské unie, tak např. USA či Austrálii. Pozitivní ohlas uživatelů CzechPOINTů, který dnes můžeme vyjádřit již téměř 1,5 milionem vydaných výpisů, nás pak v souladu se závěry ministerské konference v Lisabonu vedl k ustanovení CzechPOINTů jako tzv. vlajkové lodě inkluzivního eGovernmentu tak, aby tento projekt mohl poskytnout inspiraci i ostatním členským státům!

Stejně, jako u člověka tvoří i u eGONa jeden z životně nejdůležitějších orgánů srdce. To eGONovo srdce je tvořeno Zákonem o eGovernmentu, který do českého právního řádu přináší řadu revolučních změn. Ti z Vás, kteří se zajímají o historii a veřejnou správu si možná vzpomenou na reformy Marie Terezie a jeho syna Josefa II., kteří do Rakousko-Uherské státní správy přivedli profesionály a správní orgány zapojili do jednotné soustavy byrokratických úřadů, které byly řízeny z Vídně, jako hlavního města tehdejšího mocnářství. Od konce 18. století, kdy byla tato reforma zavedena se však ve veřejné správě mnoho nezměnilo a jednotlivé obsílky jsou stále doručovány prostřednictvím poštovních či soudních doručovatelů. Zásadní změnu, kterou právem označujeme jako největší reformu fungování veřejné správy právě od dob Marie Terezie, představuje Zákon o eGovernmentu, který zrovnoprávňuje elektronickou a papírovou komunikaci.

Pro podnikatele a veřejnou správu zákon zavádí povinnost doručování prostřednictvím datových schránek, pro něž se mohou rozhodnout i všichni občané, které nebaví stát dlouhé fronty nebo prostě díky svému pracovnímu vytížení nemají možnost se dostavit na poštu v jejich úředních hodinách. Podle našich odhadů datové schránky uspoří jen na poštovním a tisku papírů cca. 7,5 mil. € (pozn. přepočteno 200 mil. Kč). Zavedení datových schránek pak přivede revoluci nejen do systému doručování, ale i do vlastního fungování úřadů, kdy dokumenty budou vybírány z datové schránky prostřednictvím spisové služby, jenž zajistí rovněž elektronickou distribuci dokumentů k jednotlivým úředníkům. Toto řešení by tak mělo odstranit mnohde obvyklou praxi, kdy dokument na úřad dorazí sice elektronicky, ale následně je na podatelně vytištěn a po úřadě obíhá opět v papírové formě. Jak můžeme vidět, datové schránky a Zákon o eGovernmentu tak do plachet české veřejné správy přináší svěží vítr, který umožní posun na kvalitativně vyšší standard poskytování služeb. Pokud bychom pak v současné době ekonomické krize a hledání efektivit veřejné správy měli najít nějaký projekt, který může poskytnout inspiraci pro Evropu, jedná se podle mě právě o datové schránky! Aby však došlo ke skutečnému zrovnoprávnění elektronické komunikace, doplnili jsme do zákona rovněž možnosti bezpečného a ověřeného převedení dokumentů z papírové do elektronické podoby a obráceně tak, aby bylo možné např. podání daňového přiznání uskutečnit plně elektronicky včetně všech příloh.

Pokud se při naší virtuální exkurzi eGONem posuneme o další krůček dál, narazíme na jeho mozek, ve kterém budou ve formě tzv. Základních registrů veřejné správy uchovány všechny důležité informace. V návrhu zákona, který prošel již i prvním čtením v parlamentu počítáme

se čtyřmi základními registry: Registrem obyvatel, který bude obsahovat údaje o fyzických osobách, Registrem osob obsahující údaje právnických osob včetně orgánů státní správy, Registrem územní identifikace, adres a nemovitostí a Registrem práv a povinností ve kterém budou vedeny jak práva a povinnosti fyzických a právnických osob, tak role, které mohou orgány veřejné moci zastávat ve vztahu k jednotlivým údajům v základních registrech.

Vzhledem k tomu, že eGONa je tvor nesmírně chytrý, zajistí jeho mozek na jednu stranu propojení všech dat tak, aby občané ani podnikatelé nemuseli státní správě opakovaně poskytovat informace, které již jednou má a na straně druhé bude eGON hlídat to, aby se z registrů nestal „Velký bratr“, který bude občany sledovat. Pro zajištění bezpečnosti dat vedených v základních registrech plánujeme zavést systém bezvýznamových identifikátorů fyzických osob, kdy každá fyzická osoba bude mít přidělen tzv. zdrojový identifikátor (ZIFO) a od něj budou odvozeny tzv. agendové identifikátory (AIFO). V jednotlivých agendách tak bude každá osoba označena pod jiným jedinečným a bezvýznamovým identifikátorem a tím se zabrání neoprávněnému sdílení dat mezi agendami. Jednotlivé orgány veřejné správy budou mít zároveň v rámci systému přesně vymezeny své role a každý úředník bude mít přesně stanoveno oprávnění, které referenční údaje smí ke své agendě požadovat ze základních registrů. Posílení bezpečnosti občanů a důvěryhodnosti celého systému pak přinese i kontrola údajů, kteří o nás jednotliví úředníci vyhledávali. Jakousi vstupenku pro přístup k registrům pak bude představovat elektronický občanský průkaz, který začne být vydáván od 1. července 2010. Těm z Vás, kteří se s projektem občanských průkazů plánují seznámit podrobněji bych chtěl dnes odpoledne doporučit přednášku doktora Němce, který je mj. za tento projekt zodpovědný.

Aby však srdce eGONa mohlo bít pro efektivnější veřejnou správu, základní registry jako mozek zbavily občany obíhání po úřadech a vše bylo možné vyřídit prostřednictvím kontaktních míst, je nutné jednotlivé části eGovernmentu bezpečně a spolehlivě propojit pomocí komunikační infrastruktury, nebo chcete-li pomocí telekomunikačních sítí. Při narození eGONa jsme tak představili rovněž novou koncepci fungování komunikační infrastruktury veřejné správy, která významně posílila koordinovanost jednotlivých složek veřejné správy zejména při využívání a rozvoji tohoto významného komunikačního prostředku. Výsledkem pak bylo odstranění komunikačních bariér mezi subjekty veřejné správy a dosažení úspor neuvěřitelných 10 mil. € (pozn. přepočteno z 270 mil. Kč) jen za první dva roky provozu.

Jako ministr vnitra a současný předseda Rady pro justici a vnitra pak v souvislosti s komunikační infrastrukturou považuji za důležitou rovněž jejich ochranu, kdy útok proti takovéto síti může mít stejné nebo i horší následky, než např. útok extremistů. Jako zástupce českého předsednictví mi proto bylo potěšením poskytnout naši záštitu ministerské konferenci „Ochrana kritické informační infrastruktury“, která se na konci dubna uskuteční v Estonsku – zemi, která zažila kybernetické útoky na vlastní kůži.

Vážené dámy a pánové, mnozí z Vás možná zaznamenali problémy na české politické scéně, já si však myslím, že za necelé tři roky se nám povedlo odvést pořádný kus práce a doufám, že nyní mi již věříte, že to s cílem dostat Českou republiku mezi pět nejvyspělejších zemí v oblasti eGovernmentu myslíme vážně! Pro to, aby se však bylo naplněno motto českého předsednictví a Evropa se stala skutečnou Evropou bez bariér, je ale nutné pracovat nejen na národních řešeních, ale i na řešeních, které výhody eGovernmentu nabízené v jednotlivých členských státech umožní využívat odkudkoliv v Evropě bez ohledu na státní hranice! Proto

mi dovolte popřát mnoho úspěchů projektu STORK, který na svých křídlech tyto hranice a bariéry překonává a přináší řešení pro elektronickou identifikaci mezi členskými státy.

Na závěr mi dovolte poděkovat Evropské komisi, zejména pak Generálnímu ředitelství pro informatiku za všechnu pomoc při organizaci této konference a pozvat Vás na stánek Ministerstva vnitra ve 2. patře, kde máte po celý dnešní den možnost se s jednotlivými projekty eGovernmentu podrobně seznámit!

Přeji Vám, aby se Vám dnešní konference líbila a přinesla Vám inspiraci pro Vaše projekty bořící další bariéry v oblasti eGovernmentu!

Děkuji za pozornost!